

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 95/2011-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 2. marca 2011 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti S., a. s., B., zastúpenej JUDr. P. V., pre namietané porušenie jej základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2 a čl. 141 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Sžf/123/2009 z 28. septembra 2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti S., a. s., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 31. januára 2011 doručená sťažnosť spoločnosti S., a. s., B. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej JUDr. P. V., pre namietané porušenie jej základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2 a čl. 141 ods. 1 ústavy

rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 5 Sžf/123/2009 z 28. septembra 2010.

Sťažovateľka vo svojej sťažnosti uviedla:

«... Rozhodnutím D., B. zo dňa 13. 10. 2006 č. 1/221/12097-72314/2006/990311-r, o odvolaní sťažovateľa zo dňa 17. 5. 2006, bolo zamietnuté odvolanie sťažovateľa a potvrdené rozhodnutie D. pre vybrané daňové subjekty (ďalej len „DÚ VDS“), a to dodatočného platobného výmeru zo dňa 2. 5. 2006, č. k. 500/230/8264/06/Ral, ktorým bol sťažovateľovi vyrubený rozdiel dane z príjmov právnických osôb za zdaňovacie obdobie roku 2002 v sume 17.536.500,- Sk.

Proti týmto rozhodnutiam podal sťažovateľ v zákonnej lehote žalobu na Krajskom súde v Bratislave. Dňa 6. 8. 2009 bol sťažovateľovi doručený rozsudok Krajského súdu v Bratislave, č. k. 2S 469/2006-75, IČS 1006203139, v právnej veci žalobcu (sťažovateľ) S., a. s. proti žalovanému D., o preskúmanie rozhodnutia žalovaného č. 1/221/12097-72314/2006/990311-r zo dňa 13. 10. 2006. Krajský súd v Bratislave v tomto rozsudku žalobu zamietol a účastníkom konania nepriznal náhradu trov konania.

Voči rozsudku Krajského súdu v Bratislave 2S 469/2006-75, IČS 1006203139 podal sťažovateľ na Najvyšší súd Slovenskej republiky v zákonnej lehote odvolanie zo dňa 20. 8. 2009. Najvyšší súd rozsudkom č. k. 5Sžf/123/2009 zo dňa 28. 9. 2010, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 1. 12. 2010, rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S 469/2006-75 zo dňa 14. 7. 2009 potvrdil a sťažovateľovi nepriznal náhradu trov odvolacieho konania...

Zásoby SPP zaúčtované v roku 2002 v celkovej sume 18.588.902,77 Sk na účte 582 - manká a škody boli v sume 18.420.377,25 Sk (t. j. okrem zásob fyzicky poškodených, najmä koróziou) preklasifikované sťažovateľom ako daňovníkom na daňový výdavok z dôvodu, že boli vyradené z titulu morálneho opotrebovania. Nepatrná časť zásob bola odpredaná iným podnikateľským subjektom a zvyšná časť neupotrebitelných zásob (ako napr. armatúry, autosúčiastky, ochranné pomôcky, chémia, ventily atď.) boli z dôvodov: (i) uvedenia nových technológií, (ii) nesplnenia nových kritérií bezpečnosti, (iii) že nevyhovujú STN, (iv) zmeny vozového parku, (v) ich nepoužívania v rozsahu nad 36 mesiacov vyradené a následne na

základe protokolov spísaných komisiami určenými daňovníkom zlikvidované, čím došlo k definitívnemu zníženiu hodnoty zásob.

Správca dane neuznal sťažovateľovi výdavky súvisiace s vyradením neupotrebiteľných zásob z majetku daňovníka a zvýšil základ dane za rok 2002 o celú sumu vyradených zásob uplatnených ako daňový výdavok (t. j. 18.420.377,25 Sk), čo malo vplyv na dovyrubenie rozdielu dane z príjmov vo výške 4.605.094 Sk z celkového rozdielu dane z príjmov v rozsahu 17.536.500 Sk. Rozsudok NS SR vo zvyšnej časti ohľadom preskúmania zákonnosti rozhodnutia odvolacieho správneho orgánu pri potvrdení rozhodnutia správcu dane o dovyrubení rozdielu dane z príjmov právnickej osoby za rok 2002 z titulu (a) zvýšenia základu dane z titulu zmarených investícií a (b) neuznania hodnoty daru ako odpočítateľnej položky základu dane nie je predmetom tejto ústavnej sťažnosti...

Krajský súd, a následne ani Najvyšší súd Slovenskej republiky, ktorý sa stotožnil s právnymi názormi Krajského súdu v Bratislave, sa vôbec nevysporiadali s niektorými závažnými a pre správne posúdenie veci rozhodujúcimi tvrdeniami sťažovateľa uvedenými v žalobe o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia D. ani v odvolaní voči rozsudku Krajského súdu.

Odôvodnenie rozsudku Krajského súdu (s ktorého právnymi závermi sa NS SR stotožnil a len na ne odkázal vo svojom odôvodnení), ani odôvodnenie rozsudku Najvyššieho súdu neobsahujú odkaz na príslušnú právnu normu, ktorá by odôvodňovala ich závery o charaktere výdavkov len z toho, že na zaúčtovanie neupotrebiteľných zásob bol použitý účet 582 - manká a škody. Takisto Najvyšší súd vo svojom rozhodnutí striktne formalistický a v rozpore so zásadou uvedenou v § 2 ods. 6 zákona č. 511/1992 Zb. konštatuje, že vzhľadom na nutnosť zaúčtovania daňových výdavkov v zmysle § 24 ods. 1 zák. 563/1991 Zb., ak ich sťažovateľ zaúčtoval na účet 582 - manká a škody, nemohol správca dane dospieť k inému záveru ako k tomu, že nejde o daňové výdavky.

Krajský súd, ani správca dane nespochybnil, že zámerom pri obstarávaní bolo využiť zásoby v procese jeho zhodnocovania na zabezpečenie resp. zvýšenie zdaniteľných príjmov žalobcu. Napriek tejto skutočnosti sa týmto argumentom nezaoberal ani Najvyšší súd, iba konštatoval, že žalobca nepreukázal, že výdavky efektívne naplnili cieľ uvedený v § 24 ods. 1, pričom neuviedol, na základe akých úvah dospel k tomuto názoru a čo podľa názoru súd predstavuje „efektívne“ naplnenie cieľa § 24 ods. 1, napr. či za takéto „efektívne“

vynaloženie považuje iba spotrebovanie zásob v procese ich zhodnotenia (ako tvrdí správca dane) alebo za „efektívne“ vynaložený výdavok považuje iba výdavok, ktorý priamo vedie k reálnemu dosiahnutiu zisku. Súd sa teda nevyjadril k principiálnemu tvrdeniu žalobcu, že nie je dôležité, či došlo k spotrebovaniu zásob resp. k reálnemu dosiahnutiu príjmu z nadobudnutých zásob, ale že podstatný je zámer daňovníka pri obstaraní zásob...

Toto porušenie spočíva v nedodržaní nasledujúcich ústavnoprávnych princípov, ktoré sú imanentnou súčasťou práva na súdnu ochranu:

- (i) Povinnosť súdu vykonať ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy;
- (ii) Právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia;
- (iii) Kvalita súdu, čo do jeho nestrannosti a nezávislosti...

Sťažovateľ zastáva názor, že NS SR sa nesprávne stotožnil s argumentáciou Krajského súdu a zároveň, nad rámec tejto argumentácie, nesprávne dodatočne interpretoval pojem „škoda“, keď v tejto súvislosti poukázal na vlastnú zodpovednosť - podnikateľské riziko - sťažovateľa a označil právny názor sťažovateľa, že likvidácia fyzicky neznehodnotených zásob nie je z hľadiska ekonomickej, skutkovej a teda vecnej podstaty škodou, za nesprávny na základe argumentácie, že predmetné zásoby stratili svoju hodnotu vo všeobecnosti, čo mal sťažovateľ - podľa názoru všeobecných súdov - preukázať tým, že hoci sťažovateľ ponúkol zásoby na odpredaj, v obvyklom čase o ich kúpu nikto neprejavil záujem, resp. stratili svoju hodnotu pre sťažovateľa, ktorý pri plnom vedomí zodpovednosti svojich rozhodnutí vzhľadom na zmenu svojich obchodných plánov nemal pre ne ďalšie využitie...

Základnou námietkou žalobcu v konaní pred Krajským súdom a následne aj v odvolacom konaní bola premisa, že aplikovanie ustanovenia § 24 ods. 1 ZDP nemožno vzťahovať len na spotrebované zásoby v procese ich zhodnocovania alebo ich predaja, ale aj na zásoby, ktoré mali slúžiť na zabezpečenie zdaniteľných príjmov žalobcu. Podľa tvrdenia sťažovateľa je podstatný účel výdavku - ktorý zodpovedá zámeru podnikateľského subjektu - a to dosiahnutie, zabezpečenie a udržanie príjmov a vynaloženie na tento účel musí daňovník aj preukázateľne dokázať. Ako konštatoval Krajský súd, ani tento, ani správca dane nespochybnil, že zámerom pri obstarávaní bolo využiť zásoby v procese jeho zhodnocovania na zabezpečenie resp. zvýšenie zdaniteľných príjmov žalobcu. Najvyšší súd iba konštatoval, že žalobca nepreukázal, že výdavky efektívne naplnili cieľ uvedený v § 24

ods. 1, pričom neuviedol, na základe akých úvah dospel k tomuto názoru a čo podľa názoru súdu predstavuje „efektívne“ naplnenie cieľa § 24 ods. 1. Súd sa teda nevyjadril k principiálnemu tvrdeniu žalobcu, že podstatný je zámer daňovníka pri obstaraní zásob, t. j. či typovo takéto zásoby slúžili na prevádzku majetku, ktorý vtom čase žalobca vlastnil a či bolo obvyklé resp. nevyhnutné takýto typ zásob obstarávať. Z uvedeného vyplýva, že súd nepovedal či sa vynaloženie výdavku testuje z hľadiska preukázania zámeru dosiahnuť príjem alebo z hľadiska preukázania skutočného dosiahnutia príjmu, ktorý musí byť v priamej súvislosti s vynaloženými nákladmi, teda súd sa nevyjadril k podstate námietky žalobcu. Súd zároveň opomenul skutočnosť, že § 24 ods. 1 výslovne neupravuje nutnosť reálneho dosiahnutia zdaniteľných príjmov a ich priraditeľnosť k nákladom...

Porušenie ústavnoprávných princípov zakotvených v čl. 46 ods. 1 Ústavy konaním Najvyššieho súdu SR zakladá podľa názoru sťažovateľa aj porušenie jeho práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy. Každá fyzická alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok, pričom nemožno zbaviť majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje. Táto zásada nebráni štátu prijímať zákony, ktoré sú nevyhnutné na zabezpečenie platenia daní. Na druhej strane však právo na ochranu vlastníctva majetku implikuje v sebe aj nutnosť procesných záruk a garancií v konaní pred orgánmi verejnej moci obsiahnutých v práve na súdnu a inú ochranu. Sťažovateľ sa v súdnom konaní domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia správcu dane, ktorým mu tento uložil povinnosť zaplatiť vyrubенý rozdiel dane, čím uplatnil záujem štátu na zabezpečení platenia daní a zasiahol do majetkovej sféry sťažovateľa. Súd však sťažovateľovi neposkytol súdnu ochranu v ústavne garantovanej kvalite, čím nepriamo zasiahol do jeho práva vlastníť majetok.»

Sťažovateľka je toho názoru, že namietaný rozsudok najvyššieho súdu porušuje jej základné právo vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2 a čl. 141 ods. 1 ústavy. Porušenie svojich základných práv vidí v tom, že najvyšší súd rozsudkom sp. zn. 5 Sžf/123/2009 z 28. septembra 2010 potvrdil rozsudok Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 2 S 469/2006-75 zo 14. júla 2009, ktorým krajský súd rozhodol

v zmysle ustanovenia § 250f ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), žalobu zamietol a dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie D. je v súlade so zákonom.

Na základe uvedeného sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd v náleze vyslovil porušenie jej základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2 a čl. 141 ods. 1 ústavy rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 5 Sžf/123/2009 z 28. septembra 2010, aby zrušil tento rozsudok a vec vrátil najvyššiemu súdu na ďalšie konanie a priznal jej náhradu trov konania.

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné, ako aj osobitné náležitosti návrhu (sťažnosti) podľa ustanovenia § 49 až § 56 zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Podľa čl. 1 ods. 1 ústavy Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát. Neviaže sa na nijakú ideológiu ani náboženstvo.

Podľa čl. 2 ods. 2 ústavy štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva. Dedenie sa zaručuje.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde...

Podľa čl. 141 ods. 1 ústavy v Slovenskej republike vykonávajú súdnictvo nezávislé a nestranné súdy.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo

slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. IV. ÚS 66/02, I. ÚS 56/03, III. ÚS 74/07).

V odôvodnení rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 5 Sžf/123/2009 z 28. septembra 2010 sa uvádza:

«... Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd“) ako odvolací súd (§ 10 ods. 2 O. s. p.) preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní podľa § 212 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej v texte rozsudku len „O. s. p.“). Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O. s. p.) a že ide o rozsudok, proti ktorému je podľa ustanovenia § 201 v spoj. s ust. § 250j ods. 1 O. s. p. odvolanie prípustné, vo veci v zmysle dôvodov uvedených v § 250ja ods. 2 O. s. p. nenariadil pojednávanie a po neverejnej porade senátu dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné, pretože napadnutý rozsudok je vo výroku vecne správny, a preto ho po preskúmaní dôležitosti odvolacích dôvodov postupom uvedeným v § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil.

Po vyhodnotení závažnosti odvolacích dôvodov vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu Najvyšší súd s prihliadnutím na ust. § 219 ods. 2 v spoj. s § 372p ods. 1 O. s. p. konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa odchyľil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Preto sa s ním stotožňuje v prevažujúcom rozsahu a aby nadbytočne neopakoval pre účastníkov známe fakty prejednávanej veci spolu s právnymi závermi krajského súdu, Najvyšší súd sa v svojom odôvodnení následne obmedzí iba na rekapituláciu niektorých vybraných bodov odôvodnenia napadnutého rozsudku a doplnenia svojich odlišných zistení a záverov zistených v odvolacom konaní (§ 219 ods. 2 O. s. p. umožňuje odvolaciemu súdu doplniť odôvodnenie prvostupňového súdu o ďalšie dôvody).

Najvyšší súd z napadnutého rozsudku zistil, že krajský súd sa v svojom odôvodnení zaoberal interpretáciou dvoch základných podmienok vyžadovaných právnym predpisom na uznanie výdavkov za daňové, a to pojmom škoda a pojmom dar.

Nad rámec zdôvodnenia krajského súdu k pojmu škoda Najvyšší súd poukazuje na vlastnú zodpovednosť (inak povedané podnikateľské riziko) žalobcu pri uskutočňovaní jeho predmetu činnosti (podnikania) - vid' § 2 ods. 3 Obchodného zákonníka. Ak žalobca ako daňový subjekt nepreukáže, že ním zaobstarané veci alebo výkony poskytnuté tretími osobami (napríklad vo forme projektov) efektívne naplnili cieľ sledovaný ods. 1 zák. č. 366/1999 Z. z., tzn. že ide o výdavky (náklady) daňovníkom preukázateľne vynaloženými na dosiahnutie, zabezpečenie a udržanie príjmov, potom žalobcovi nevzniklo právo na ich odpočítanie od základu dane, inak povedané, v takom prípade ich obstaranie žalobca znáša na ťarchu svojho zisku.

Preto bola právne irelevantná polemika žalobcu s výkladom pojmu škody v zmysle definície uvedenej v čl. I Opatrenie M. o postupoch účtovania. Naopak, ako už raz Najvyšší súd naznačil a krajský súd správne potvrdil, názor žalobcu, že likvidácia fyzicky neznehodnotených zásob nie je z hľadiska ekonomickej, skutkovej a teda vecnej podstaty škodou, je právne nesprávny. Predmetné zásoby stratili svoju hodnotu vo všeobecnosti, čo mal žalobca preukázané tým, že hoci ním boli ponúknuté na odpredaj, v obvyklom čase o ich kúpu nikto neprejavil záujem, resp. stratili svoju hodnotu pre žalobcu, ktorý pri plnom vedomí zodpovednosti svojich rozhodnutí vzhľadom na zmenu svojich obchodných plánov nemal pre ne ďalšie využitie.

Ďalej Najvyšší súd poukazuje na ďalšiu náležitosť daňovo uznateľných výdavkov, a to nutnosť ich zaúčtovania v zmysle § 24 ods. 1. Zák. č. 563/1991 Zb. o účtovníctve je založený na určitých zásadách. Jednou z nich je aj zásada správnosti vedenia účtovníctva uvedená v § 7 zák. č. 563/1991 Zb., ktorá sa bez výnimky vzťahuje aj na žalobcu.

Podľa § 7 ods. 1 zák. č. 563/1991 Zb. účtovné jednotky sú povinné viesť účtovníctvo úplne, preukazným spôsobom a správne tak, aby verne zobrazovalo skutočnosti, ktoré sú jeho predmetom.

Podľa § 7 ods. 4 zák. č. 563/1991 Zb. účtovníctvo účtovnej jednotky je správne, ak účtovná jednotka s prihliadnutím na všetky okolnosti účtovného prípadu neporušila povinnosti uložené jej týmto zákonom.

Ak žalobca, ako účtovná jednotka svoje náklady vyvolané zaobstaraním vyradeného materiálu ako aj so zaobstaraním projektov, ktoré v čase ich vyradenia boli pre žalobcu nevyužiteľné, zaúčtoval na účet 582 - Manká a škody, a to na základe vyradovacích

protokolov príslušných komisií (je celkom irelevantné, ako sa tieto komisie nazývali - naopak právna dôležitosť sa musí priložiť ich zisteniam), potom správca dane hodnotiac uvedené účtovné operácie ako aj obsah protokolov v ich jednotlivostiach ako aj v celku (§ 2 ods. 6 zák. č. 511/1992 Zb.) nemohol dospieť k inému záveru ako k tomu, že nejde o daňové výdavky, ako také ich správne vyradil z daňovo uznateľných výdavkov.

Na tomto mieste musí Najvyšší súd vysloviť jasný nesúhlas s argumentom žalobcu, že správca dane ako aj žalovaný si prisvojili oprávnenie záväzne vykladať všeobecne záväzné právne predpisy, čím presiahli rámec svojich oprávnení. Interpretácia všeobecne záväzných právnych predpisov je nutnou súčasťou rozhodovacieho, tzn. vrchnostenského charakteru výkonnej moci, ktorej súčasťou v oblasti správy daní a poplatkov správca dane nepochybne je. Pri výklade právnych noriem žalovaným Najvyšší súd nenadobudol dojem, že by správca dane pochybil naznačeným spôsobom (nejednoznačná analógia legis vo verejnom práve hmotnom tým, že používa na výklad jedného hmotnoprávneho predpisu iný hmotnoprávny predpis, navyše spôsobom, ktorý nezodpovedá skutočnému obsahu daného úkonu žalobcu). Preto Najvyšší súd argumentáciu žalobcu týkajúcu sa väd právneho výkladu daňového pojmu škoda ako nedôvodnú zamietol...

Na základe zisteného skutkového stavu, uvedených právnych skutočností, po vyhodnotení námietok žalobcu a stanoviska žalovaného Najvyšší súd s osvojením si argumentácie krajského súdu postupom podľa § 219 ods. 2 O. s. p. rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku...»

Ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej o zjavnú neopodstatnenosť návrhu ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označených základných práv alebo slobôd, reálnosť ktorých by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98).

Teda úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní návrhu nie je to, aby určil, či preskúvanie vecí predloženej navrhovateľom odhalí existenciu porušenia niektorých z práv alebo slobôd zaručených ústavou alebo medzinárodnou zmluvou, ktorú Slovenská republika ratifikovala a stala sa súčasťou jej právneho poriadku, ale spočíva len v tom, aby určil, či toto preskúmanie vylúči akúkoľvek možnosť existencie takéhoto porušenia.

Ústavný súd teda môže pri predbežnom prerokovaní odmietnuť taký návrh, ktorý sa na prvý pohľad a bez najmenšej pochybnosti javí ako neopodstatnený (I. ÚS 4/00).

Základnou námietkou sťažovateľky obsiahnutou v odôvodnení jej sťažnosti bolo jej presvedčenie, že najvyšší súd, ktorý vo veci konal a rozhodoval, sa nezaoberal všetkými tvrdeniami sťažovateľky, ktoré boli podľa názoru sťažovateľky rozhodujúce pre právne posúdenie veci, odôvodnenie predmetného rozsudku neobsahuje odkaz na príslušnú právnu normu, ktorá by odôvodňovala závery o charaktere výdavkov. Najvyšší súd sa nevyjadril k tvrdeniu žalobcu, že nie je dôležité, či došlo k spotrebovaniu zásob, resp. k reálnemu dosiahnutiu príjmu z nadobudnutých zásob, ale že podstatný je zámer daňovníka pri obstaraní zásob.

Ústavný súd vo svojich rozhodnutiach pravidelne vyslovuje názor, že nie je v zásade oprávnený preskúmať a posudzovať skutkové a právne závery všeobecných súdov, ku ktorým dospeli pri interpretácii a aplikácii zákonov a ktoré sa stali základom pre ich rozhodnutia. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 147/01, II. ÚS 231/04).

Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne a z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 20/03, IV. ÚS 43/04).

Skutkové a právne závery najvyššieho súdu sú v danom prípade jasne zdôvodnené a toto zdôvodnenie je i náležite a obsiahnuté. Najvyšší súd sa vysporiadal s námietkami obsiahnutými v odvolaní sťažovateľky ústavne predvídaným spôsobom. Závery najvyššieho súdu sú logickým pokračovaním dokazovania vykonaného krajským súdom a podradené príslušným právnym ustanoveniam, ktorými sa daná právna vec spravuje.

Najvyšší súd v odôvodnení svojho rozhodnutia s ohľadom na ustanovenie § 120 ods. 1 OSP zosumarioval skutkové poznatky a z nich následne plynúce logické úvahy, ktoré viedli k záveru vyjadrenému vo výroku rozhodnutia.

Rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 5 Sžf/123/2009 z 28. septembra 2010 nie je arbitrárny ani zjavne neodôvodnený a jeho postup a rozhodnutie v konečnom dôsledku nemôže viesť k porušeniu sťažovateľkou označených základných práv a slobôd. Podľa názoru ústavného súdu sa najvyšší súd v odôvodnení predmetného rozsudku riadne a ústavne konformným spôsobom vysporiadal so všetkými otázkami, ktoré pre jeho rozhodnutie boli z hľadiska právneho posúdenia veci podstatné.

Ústavný súd nepovažuje odôvodnenie rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 5 Sžf/123/2009 z 28. septembra 2010 za zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné, resp. udržateľné do tej miery, aby malo za následok porušenie označených ústavnoprocených práv sťažovateľky. Samotná skutočnosť, že sa sťažovateľka s rozhodnutím najvyššieho súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti jeho postupu.

Ústavný súd poukazuje na to, že obsahom základných práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2 a čl. 141 ods. 1 ústavy nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. právo na úspech v konaní (II. ÚS 218/02, I. ÚS 3/97).

Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní nezistil žiadne skutočnosti signalizujúce možnosť porušenia základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2 a čl. 141 ods. 1 ústavy, preto sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

V nadväznosti na tento záver ústavný súd odmietol aj tú časť sťažnosti, ktorou sťažovateľka namietala porušenie základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (IV. ÚS 116/05) vychádzajúc z toho, že absencia porušenia

ústavnoprávných princípov vylučuje založenie sekundárnej zodpovednosti všeobecných súdov za porušenie základných práv sťažovateľov hmotnoprávneho charakteru. Ústavný súd totiž v súlade so svojou stabilizovanou judikatúrou (napr. II. ÚS 78/05) zastáva názor, že všeobecný súd zásadne nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a práv hmotného charakteru, ak toto porušenie nevyplýva z toho, že všeobecný súd súčasne porušil ústavnoprosesné princípy vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy. V opačnom prípade by ústavný súd bol opravnou inštanciou voči všeobecným súdom, a nie súdnym orgánom ochrany ústavnosti podľa čl. 124 ústavy v spojení s čl. 127 ods. 1 ústavy. Ústavný súd by takým postupom nahradzoval skutkové a právne závery v rozhodnutiach všeobecných súdov, ale bez toho, aby vykonal dokazovanie, ktoré je základným predpokladom toho, aby sa vytvoril skutkový základ rozhodnutí všeobecných súdov a jeho subsumpcia pod príslušné právne normy.

Na základe uvedeného rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. marca 2011